

Fremsat den 5. oktober 2022 af Rasmus Helveg Petersen (RV), Martin Lidegaard (RV),
Søren Egge Rasmussen (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om at sætte gasledningen til Lolland-Falster i bero

Folketinget pålægger regeringen at sætte etableringen af gasledningen til Lolland-Falster i bero indtil 2025 og indkalde til nye politiske drøftelser på baggrund af et opdateret økonomisk og teknisk beslutningsgrundlag, som bl.a. skal indeholde en tilbundsgående vurdering af de teknologiske alternativer til gasledningen, særlig med fokus på hel og delvis elektrificering af sukkerfabrikkernes processer.

Bemærkninger til forslaget

Den forfærdelige krig i Ukraine har en gang for alle understreget, at energipolitik er blevet sikkerhedspolitik. Europa importerer store mængder naturgas fra Rusland, og denne afhængighed har vist os, hvor sårbar Europa er, så længe vi er afhængige af import af naturgas fra Rusland. Energipriserne og særlig prisen på naturgas er på himmelflugt, og det gavner den russiske økonomi, så længe der flyder gas fra Rusland til Europa.

I 2022 blev der i Folketinget truffet vigtige beslutninger, som bidrager til at sikre Danmarks uafhængighed af russisk gas, herunder aftaler om udfasning af gas til opvarmning og en grøn skattereform, som skal gøre det dyrere for virksomheder at udlede drivhusgasser. Alt dette sættes dog over styr, hvis gasledningen til Lolland-Falster etableres med nyt gasforbrug til følge. Forslagsstillerne er i forbindelse med forhandlingerne om »Danmark kan mere II« fra april 2022 blevet oplyst, at gasledningen vil kunne levere gas til nye gaskunder svarende til 96.000 husstandes gasforbrug eller omkring 25 pct. af de nuværende private gaskunder.

Det økonomiske grundlag

Beslutningen om etablering af gasledningen er truffet før krigen i Ukraine, før gasprisernes himmelflugt og før et bredt dansk Folketing vedtog verdens mest ambitiøse afgift på drivhusgasser. Derudover har bl.a. stigende stålpriser medvirket til budgetoverskridelser og en samlet anlægssum på forventeligt 1,455 mia. kr., jf. svar på Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget alm. del – spørgsmål 494, folketingsåret 2021-2022.

Disse ændrede forudsætninger har bevirket, at projektets samlede økonomiske grundlag bør opdateres. Fra start har projektet haft en negativ samfundsøkonomisk værdi, og senest har konsulentvirksomheden Ea Energianalyse i »Notat: Økonomi af omlægning til ledningsgas for Nordic Sugar ved nye rammer for energisektoren« den 10. juni 2022 påvist, at de ændrede økonomiske forudsætninger medfører, at brugen af naturgas fra gasledningen, også privatøkonomisk, vil være mindre attraktivt for Nordic Sugar end elektrificering af sukkerfabrikkernes processer. Dette understøttes også af Kraka og Deloitte som i analysen »Gasledning til Lolland-Flaster – en dyr løsning for samfundet og klimaet« den 18. maj 2022 beskriver, at en hel eller delvis elektrificering kan være den både billigste og grønneste løsning for Nordic Sugar og for samfundet. Ydermere har Folketinget bevilget 13,5 mio. kr. i tilskud til etablering af en letoliekedel til Nordic Sugar, jf. Finansudvalget, § 29, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, aktstykke nr. 14, folketingsåret 2021-22. Grundet den usikre forsyningssituation og høje gaspriser søger mange virksomheder i dag dispensation til midlertidigt at konvertere fra naturgas til letolie.

Allerede da regeringen godkendte Energinets § 4-ansøgning om etablering af gasledningen, havde projektet en samlet anlægssum inklusive reserver på 856 mio. kr. i faste 2021-priser, og projektet udgjorde et samfundsøkonomisk underskud på 699 mio. kr., jf. Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget alm. del – bilag 246, folketingsåret 2020-21. I december 2021 kunne ministeriet oplyse om en budgetoverskridelse, hvor budgettet blev opjusteret til 1.016 mio. kr. i løbende priser, og samtidig blev det samfundsøkonomiske underskud opjusteret til 869 mio. kr., jf. Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget alm. del – bilag 279, folketingsåret 2021-22. Med den seneste budgetoverskridelse forventes anlægsomkostningen steget til 1.455 mio. kr., jf. svar på Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget alm. del – spørgsmål 494, folketingsåret 2021-22. Ministeriet oplyser i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget alm. del – bilag 495, folketingsåret 2021-22, at der afventes et endeligt revideret budget fra Evida. Det er derfor uklart, om der kan forventes yderligere budgetoverskridelser, og hvor meget det samfundsøkonomiske underskud er steget ved den seneste forventede budgetoverskridelse.

Sæt gasledningen på pause

Ifølge Energinet igangsættes etableringsarbejdet af gasledningen til Lolland-Falster i 2023. Der er altså fortsat mulighed for at sætte projektet i bero, indlede politiske drøftelser og beslutte sig for en grønnere vej for Lolland-Falster. Med henvisning til projektets ændrede forudsætninger, den usikre forsyningssituation, det politiske ønske om at gøre Danmark og Europa uafhængige af russisk gas og flere eksperters anbefalinger bør projektet sættes i bero. Gennemføres etableringen af gasledningen til Lolland-Falster, vil Danmarks afhængighed af naturgas stige, og det vil med overvejende sandsynlighed øge Danmarks udledninger af drivhusgasser. Ydermere risikerer Energinet og Evida at stå tilbage med en regning til de øvrige gaskunder på gasnettet.

Derfor pålægges regeringen at sætte gasledningen i bero indtil 2025 og øjeblikkeligt anmode Energinet og Evida om at stoppe alle aktiviteter i relation til etablering af gasledningen.

Indkald til politiske forhandlinger

I forbindelse med at projektet sættes i bero, pålægges regeringen at indkalde Folketingets partier til en politisk drøftelse på baggrund af et opdateret økonomisk grundlag og en ny tekniske redegørelse, som bl.a. ser på alternativer til ledningsført naturgas, herunder både hel og delvis elektrificering, lokal anvendelse af biogas og mulige løsninger baseret på flydende gas.

Skriftlig fremsættelse

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sætte gasledningen til Lolland-Falster i bero.

(Beslutningsforslag nr. B 4)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.